

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát
Dukelská 23, 370 01 České Budějovice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-1089/23-C
Sp. zn. ČŠIC-S-202/23-C

Název	Základní škola Chlum u Třeboně, okres Jindřichův Hradec
Sídlo	Náměstí 232, 378 04 Chlum u Třeboně
E-mail	zschlum@j-hradec.cz
IČO	70 986 631
Identifikátor	600 060 438
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Patricie Vondrková
Zřizovatel	Městys Chlum u Třeboně
Místo inspekční činnosti	Náměstí 232, Chlum u Třeboně Náměstí 44, Chlum u Třeboně
Inspekční činnost na místě	28. 11. 2023 – 30. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/204 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Chlum u Třeboně, okres Jindřichův Hradec (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 159 žáků v devíti třídách prvního až devátého ročníku. K zájmovému vzdělávání bylo přihlášeno ve dvou odděleních školní družiny 57 účastníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vedení školy tvoří ředitelka školy a zástupce ředitelky, který dříve působil ve funkci ředitele školy. Pozitivním přínosem tohoto rozdělení řídicích kompetencí bylo navázání kontinuity v oblasti vedení komunikace se zřizovatelem a zajišťování využívání dotačních titulů. Ředitelka školy v prvním funkčním období naplňuje vytyčené strategické cíle zaměřené primárně na zkvalitňování materiálních podmínek, přehlednou aktualizaci školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a pestrou prezentaci školy jako celku na veřejnosti prostřednictvím inspirativních aktivit. Postupné zkvalitňování úrovně vzdělávací práce a aktivní přístupu k jednotlivým pedagogickým procesům vytváří prostor pro funkční realizaci dílčích záměrů vedení školy. Škola se ve spolupráci s vnějšími partnery intenzivně zapojuje do činností podporujících trvale udržitelný rozvoj a vytváří kvalitní podmínky pro žáky v oblasti zdravého životního stylu a podpory zdravého prostředí ve škole. Komunikaci uvnitř i vně školy zabezpečuje školní informační systém, který postupně přispívá ke zlepšování efektivity přenosu informací v organizaci. Činnost žakovského parlamentu usnadňuje spolupráci mezi žáky, učiteli a vedením školy a podílí se na vytváření pocitu sounáležitosti se školou. Probíhá tak společné plánování a realizace slavností a jarmarků, charitativních počinů zacílených na společné zážitky všech aktérů vzdělávání.

Pedagogický sbor školy složený z pracovníků kvalifikovaných i doplňujících si kvalifikaci je částečně obměněný, stabilizovaný a průběžně potřebně posílený o asistenty pedagoga i speciálního pedagoga. Vyučující projednávají v předmětových komisích organizační záležitosti týkající se akcí a soutěží. Metodická činnost se však jen okrajově zabývá sladováním metod a forem práce, systematickým poskytováním podpůrných opatření, formativním hodnocením nebo rozvojem klíčových kompetencí. Vzájemné vztahy mezi některými pedagogy nevytvářejí dostatek týmových pracovních příležitostí podílet se společně na rozvoji školy, tj. vytvářet vzájemnou spolupráci při sjednocování pedagogického stylu práce a poskytování si podnětné zpětné vazby. Plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází zejména ze zájmu pedagogů, potřeby školy jsou účelněji zohledňovány pouze v oblasti digitálních kompetencí a v oblasti zlepšování klimatu ve třídách. Zahájen byl kurz angličtiny pro zaměstnance školy, financovaný z operačního programu, který účelně podporuje jazykové dovednosti některých pedagogů. Systematicky však není sledováno a vyhodnocováno zavádění poznatků a dovedností nabytých z dalšího vzdělávání do výuky.

Plán kontrolní činnosti obsahuje nástroje potřebné k přijímání opatření v souladu s potřebami školy, škola však zatím využívá tyto nástroje s různou mírou úspěšnosti. Vedení dokumentace mělo napříč všemi součástmi školy dílčí nedostatky, z nichž většinu se podařilo během inspekční činnosti odstranit. Hospitační činnost je prováděna s dostatečnou četností, avšak pedagogové z vyhodnocování nezískávají komplexnější zpětnou vazbu o kvalitě práce, zejména o chybějících prvcích výuky obsahujících inovativní vzdělávací trendy. Škola spolupracuje s relevantními partnery, tj. organizacemi a školami, vstupuje s nimi do výměnných programů, které podporují plnění školního vzdělávacího programu v oblasti rozvoje jazykové gramotnosti, poznávání cizojazyčného prostředí a podporují výměnu zkušeností mezi zúčastněnými pedagogy a žáky. Vztah žáků k místu a regionu, kde žijí, významně posilují aktivity realizované ve spolupráci s místními organizacemi a spolky.

Dobrou spoluprací školy se zřizovatelem, místní akční skupinou i získáváním finančních prostředků z dotačních titulů se podařila rekonstrukce jedné budovy školy určené pro první a druhý ročník. Zbudována byla relaxační místnost se školní a pedagogickou knihovnou a modernizovány byly prostory určené pro činnost školního poradenského pracoviště. Školní knihovna přístupná všem žákům umožňuje spontánní rozvoj čtenářských dovedností.

Základní škola průběžně obnovuje vybavení pomůckami i informační digitální technikou pořízenou mimo jiné i z Národního plánu obnovy. Všechna tato materiální opatření zajišťují příjemné inspirativní a estetické zázemí pro vzdělávání i relaxaci všech aktérů vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované hodiny na prvním i druhém stupni byly připravené, učivo zohledňovalo dosavadní znalosti a dovednosti žáků. Stanovené cíle se zaměřovaly především na vědomosti a dovednosti, příležitostně rozvíjely i postoje žáků. Vzdělávací obsah byl propojován s reálnými situacemi, které žáci znají z každodenního života. Výuka probíhala v příjemném a vstřícném pracovním klimatu, všichni vyučující jednali s žáky přátelsky a s respektem. Názornost při učení byla účelně podporována obrazovými a demonstračními pomůckami. Při práci s digitální technikou však s výjimkou výuky informatiky nebyla zařazena aktivní práce žáků s aplikacemi nebo tvorba digitálního materiálu s aktivním vyhledáváním informací, která by posilovala jejich zájem o učení. Z hlediska účinnosti použitých metod a forem práce byly sledované hodiny na rozdílné úrovni napříč prvním i druhým stupněm.

Efektivnější zařazování aktivizujících forem a metod práce bylo zaznamenáno na prvním stupni, optimálně zde byly zapojeny i relaxační pohybové aktivity. Rovněž účelná spolupráce vyučujícího a asistenta pedagoga, která posilovala učební úsilí všech žáků ve třídě, byla ve větší míře zaznamenána na prvním stupni. Žáci prvního ročníku využívali pro nácvik čtenářských dovedností netradiční aktivizující metodu Sfumato. Ve sledovaných hodinách na druhém stupni převažovaly frontální činnosti kombinované se samostatnou prací, které vždy nevytvářely dostatečný prostor pro aktivní zapojení žáků do procesu učení, jejich vzájemnou komunikaci či diskusi. Zařazováno nebylo kladení otázek, obhajování a navrhování různých řešení či výběru úkolů různé obtížnosti, což omezuje iniciativu žáků při učení. Efektivní práce ve dvojici nebo skupině byla využita v menší míře, stejně jako badatelská činnost či problémové učení. Pro řadu žáků tak byla výuka jednotvárná a vedla k pasivnímu přejímání informací. Individualizace ve výuce či diferenciaci učiva byly zaznamenány ojedinele na prvním stupni, a to směrem k žákům s potřebou podpůrných opatření, směrem k nadaným žákům se téměř tyto postupy nevyskytovaly. Celkově se vyučující snažili motivovat žáky k učení průběžným hodnocením výkonů, pochvalou. Sebehodnocení, vzájemné hodnocení žáků jako prostředky podporující učení byly uplatňovány částečně pouze u nejmladších žáků na prvním stupni. Rovněž časové rozvržení hodin s prostorem pro závěrečné shrnutí učiva a účelné zhodnocení průběhu hodiny učitelem či žáky bylo zaznamenáno převážně v hodinách na prvním stupni.

Zájmové vzdělávání úzce navazuje na výchovně-vzdělávací proces v základní škole. Činnosti ve školní družině probíhaly v příjemné předvánoční pracovní atmosféře. Účastníci se do sledovaných aktivit zapojovali se zájmem, který dále posilovaly vhodná motivace a průběžná pozitivní podpora a hodnocení ze strany vychovatelek. Školní družina realizuje celou řadu aktivit zaměřujících se na sociální a osobnostní rozvoj účastníků v oblasti přírodovědné, společenské i dodržování místních komunitních tradic či zvyků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola využívá k hodnocení vzdělávacích výsledků vlastní hodnotící nástroje – testy, písemné práce a ústní zkoušení. Někteří vyučující vytvářejí s žáky i sběrná portfolia jako nástroj průběžného hodnocení pokroku žáků. Do externího testování se škola zapojuje pouze příležitostně. Žákům s rizikem školní neúspěšnosti je nabízena podpora v rámci

individuálních konzultací a realizováno bylo doučování díky zapojení do projektu Národního plánu obnovy. Účastní v širokém spektru soutěží a v olympiádách škola žáky podporuje v jejich individuálních nadáních. Výraznějších úspěchů dosahují někteří žáci školy na okresní až krajské úrovni v přírodovědných, jazykových, recitačních a digitálních soutěžích. V pěvecké soutěži třetím místem zaznamenala škola úspěch dokonce v celonárodním kole. Vybraní žáci školy také pravidelně dobrovolně úspěšně skládají mezinárodní zkoušky z angličtiny. Škola vhodně prezentuje své výsledky na svých inovovaných webových stránkách, ve výroční zprávě, školním časopise „Mrholení“, místním tisku a během kulturních vystoupení v obci. Úspěšnost žáků u jednotné přijímací zkoušky do oborů středního vzdělání ukončovaných maturitní zkouškou škola systematicky nesleduje. Škola nevyhodnocuje celkové vzdělávací výsledky žáků systematicky, případně tyto získané informace nevyužívá efektivně pro rozvoj potenciálu své vzdělávací nabídky.

Kompetence pracovníků školního poradenského pracoviště jsou jasně vymezené, jednotlivé mechanismy a činnosti jsou v dokumentaci školy účelně nastavené. Vlastní realizace ve škole však má velmi rozdílnou kvalitu. Běžnými způsoby je žákům a jejich zákonným zástupcům poskytováno kariérové poradenství. Nedostatky však dlouhodobě vykazuje oblast péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Metodická podpora pedagogických pracovníků při poskytování a naplňování podpůrných opatření nemá potřebnou kvalitu. Sledování efektivity poskytované podpory není vykonáváno důsledně a u některých žáků má negativní dopad na výsledky jejich vzdělávání. Prevence rizikového chování má odpovídající úroveň. Je nedílnou součástí výuky, ve škole jsou též účelně realizovány aktivity vhodně reagující na aktuální potřeby žáků. Škola věnuje patřičnou pozornost školnímu klimatu, příležitostně jsou využívána dotazníková šetření. Zjištěné problémy škola bezodkladně řeší. V případě potřeby vhodně spolupracuje s externími odborníky. Na minimalizaci rizikových jevů má příznivý dopad též zapojování žáků do sportovních, kulturních a dalších aktivit školy podporujících vytváření aktivního životního stylu žáků.

Závěry

Vývoj školy

- V srpnu 2022 proběhla změna ve vedení školy na postu ředitelky školy a zástupce ředitele.
- Zřízen byl školní informační systém pro zkvalitnění přenosu informací mezi účastníky vzdělávání.
- Aktualizován byl školní vzdělávací program pro základní vzdělávání.
- Založen byl školní žakovský parlament podporující u žáků kompetence občanské a sociální.
- Za podpory zřizovatele byla provedena rekonstrukce budovy včetně zateplení určené pro první a druhý ročník. Bylo zmodernizováno zázemí relaxačních prostor pro žáky i pedagogy včetně školní a pedagogické knihovny i zázemí školního poradenského pracoviště.
- Z programu Národního plánu obnovy byly zajištěny pomůcky pro rozvoj digitálního vzdělávání. Byl zahájen kurz angličtiny pro zaměstnance.
- Posílena byla prezentace školy na veřejnosti mj. prostřednictvím spolupráce se školami, výjezdem do zahraničí, škola se více prezentuje v tisku a zřídila nové webové stránky.

Silné stránky

Základní škola

- Škola vytváří kvalitní podmínky pro žáky v oblasti zdravého životního stylu a dalších forem podpory zdravého prostředí ve škole. (1.4)
- Škola spolupracuje s relevantními partnery tj. organizacemi a školami, vstupuje s nimi do výměnných programů, které podporují plnění školního vzdělávacího programu v oblasti rozvoje jazykové gramotnosti a poznávání cizojazyčného prostředí, tyto aktivity zkvalitňují činnosti školy i výměnu zkušeností mezi zúčastněnými pedagogy a žáky. (1.5)
- Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanských kompetencí prostřednictvím spolupráce s žákovským parlamentem, ve kterém se žáci zapojují do rozhodování o věcech, které se jich týkají. (3.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Vzájemné vztahy mezi částí pedagogů nevytvářejí dostatek příležitostí podílet se společně na efektivním rozvoji vzdělávací nabídky, vytvářet týmovou spolupráci, sjednocovat pedagogický styl práce a poskytovat si účinnou zpětnou vazbu. (3.3)
- Při výuce není vždy účelně rozvíjena schopnost žáků aktivně využívat různé informační zdroje, zařazováno není kladení otázek, řešení problémových úkolů, obhajování a navrhování různých řešení úkolů, to omezuje iniciativu žáků při učení. (4.2)
- Pouze ojediněle je vytvářen prostor pro vhodnou diferenciaci cílů a z nich vyplývajících úkolů s ohledem na vzdělávací potenciál jednotlivých žáků. Malý prostor je věnován zařazování prvků formativního hodnocení jako nástroje rozvoje každého žáka. (4.3)
- Škola pouze nahodile vyhodnocuje celkové vzdělávací výsledky žáků, případně získané informace nevyužívá efektivně pro rozvoj potenciálu své vzdělávací nabídky. (5.4)
- Poskytování podpůrných opatření žákům není vždy školním poradenským pracovištěm systematicky nastaveno, metodická podpora pedagogickým pracovníkům není poskytována důsledně, v některých případech se proto nedaří předcházet školní neúspěšnosti žáků. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Kontrolní systém zaměřit na aktivní sledování legislativních změn a důslednou aktualizaci dokumentace školy. Systematicky vyhodnocovat hospitační činnost s cílem předávání kvalitní zpětné vazby účinné pro gradaci profesního rozvoje každého pedagoga.
- Podporovat prostředí pro efektivní spolupráci a komunikaci všech pedagogických pracovníků s cílem vytvoření týmového pracovního klimatu při řešení společných úkolů.
- Posilovat činnost metodických orgánů s cílem efektivního projednávání využívání aktivizujících metod a forem práce, vyhodnocovat dohodnuté záměry, přijímat účinná opatření pro sjednocování pedagogických postupů.

- Kvalitně plánovat další vzdělávání pedagogických pracovníků vycházející zejména z vývoje potřeb školy.
- Sledovat systematicky celkové výsledky vzdělávání i plnění cílů školního vzdělávacího programu a na základě důsledné analýzy těchto zjištění rozvíjet vzdělávací nabídku.
- Zajišťovat systematicky podpůrná opatření v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení a důsledně předcházet stanovenými efektivními postupy případné školní neúspěšnosti všech žáků s touto potřebou.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 19. 9. 2002 s účinností od 1. 1. 2003 včetně dodatků, poslední dodatek č. 3 z 13. 12. 2022
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
3. Jmenování vystavené pro ředitelku školy vystavené starostkou městyse Chlum u Třeboně dne 26. 5. 2022, čj. ÚM-775/2022, s účinností od 1. 8. 2022
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola – kompas pro život platný od 1. 9. 2023
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu ze dne 29. 11. 2023
6. Školní řád platný od 30. 11. 2023
7. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2023
8. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 30. 11. 2023
9. Rozvrhy hodin pro školní rok 2023/2024
10. Dlouhodobý plán rozvoje Základní školy Chlum u Třeboně, okres Jindřichův Hradec
11. Třídní knihy v elektronické podobě ve školním roce 2023/2024
12. Plány kontrolní a hospitační činnosti, jednání předmětových komisí, pedagogických rad a záznamy z hospitační činnosti od školního roku 2022/2023
13. Zápisy z jednání předmětových komisí od školního roku 2022/2023
14. Zápisy z jednání pedagogických rad od školního roku 2022/2023
15. Záznamy z hospitační činnosti
16. Školní matrika vedená v elektronické podobě
17. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené v elektronické podobě pro školní rok 2023/2024
18. Zápisové lístky – školní družina školní rok 2023/2024
19. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2023/2024

20. Výroční zpráva za školní rok 2023/24 s doplňkem schváleným školskou radou 30. 11. 2023
21. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování
22. Ekonomická dokumentace školy vztahující se k hodnocení finančních podmínek za roky 2022 a 2023
23. Dokumentace týkající se oblasti BOZ včetně knih úrazů
24. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci a dalším vzdělávání)
25. Dokumentace týkající se školního stravování
26. Zápis o skutečnostech zjištěných ČŠI při inspekční činnosti ze dne 30. 11. 2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Regina Mihulová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka

Ing. Jana Kotyzová, školní inspektorka

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní pracovnice

3. 1. 2024